

OBSAH

Kapitola 1.

VYMEZENÍ PROBLÉMU

Revoluce ve vědě a technice	5
Zrychlující se tempo technického pokroku	7
Technika a kultura	10

Kapitola 2.

VZNIK, SMYSL A PŘEDPOKLADY AUTOMATIZACE

Definice	16
Počátky automatizace	18
Používání automatizace	20
Předpoklady automatizace	24
Normalizace a zaměnitelnost	28
Věda a výzkum	31
Rozpory mezi kapitalismem a vědou	39
Vláda a výzkum	44
Školství	51
Nový způsob myšlení a konstrukce	56
Závěry	62

Kapitola 3.

AUTOMATIZACE, NOVÉ INVESTICE A TEMPO RŮSTU

Kapitálové investice a kapitalismus	64
Poměr automatizace k růstu investic	69
Automatizace a problémy oběhu kapitálu	72

Automatizace a rozsah investic	79
Zdroje investičních prostředků	92
Rentabilita investic	94
Hospodářskopolitická opatření podněcující investice a zisky	96
Investice a hospodářský cyklus	102
Inflace	105
Tempo růstu a soutěžení se socialismem	108
Závěry	113

Kapitola 4.

AUTOMATIZACE A VÝHODY VELKÝCH PODNIKŮ V KONKURENCI

Velikost podniku a monopolizace	115
Vliv automatizace na různá odvětví	118
Počet firem	121
Úpadky malých firem	123
Zisky podle velikosti firem	128
Maximální efektivnost a velikost podniku	132
Náklady spojené se zahájením výroby	135
Příklad automobilového průmyslu	139
Koncentrace a centralizace v automobilovém průmyslu	142
Ztráty výrobců automobilových součástí	143
Případ společnosti Studebaker-Packard	144
Případ společnosti General Motors	147
Široký výrobní program společnosti General Motors a státní zakázky	149
Rozmach General Motors a míra zisku	151
Optimální velikost závodu	154
Růst režijních nákladů	156
Náklady a objem výroby	157
Plýtvání společenskou prací	159
Výroba automobilů za socialismu	163
Automatizace a koncentrace i centralizace kapitálu	166
Závěry	175

AUTOMATIZACE, POLITICKÁ MOC A STÁTNÍ KAPITALISMUS

Příklad společnosti General Electric — velikost a politická moc	177
Hospodářský význam a rozmach společnosti General Electric	178
Výrobní náklady společnosti General Electric	181
Jak General Electric dokazuje tezi o „lidovém kapitalismu“	184
Koncentrace vlastnictví	187
General Electric a třídní boj	190
Jak General Electric využívá automatizace a hospodářské krize proti svým dělníkům	194
Zisky společnosti General Electric	196
General Electric a válka	198
Automatizace a státní kapitalismus: příklad atomové a termojaderné energie	205
Atomová energie a velikost podniku	207
Plýtvání prací při výrobě atomové energie	210
Uspořádání průmyslu atomové energie	213
Závěry	216

TECHNICKÝ POKROK A EKONOMICKÉ PROBLÉMY DOPRAVY

Význam dopravy	217
Pojetí „toku“ a typy dopravy	219
Vývoj železnic	223
Vzrůstající politické a sociální rozpory	225
Éra automatizace	229
Úspory pomocí automatizace	231
Hospodářská krize amerických železnic	235
Vliv technického pokroku na zaměstnanost a mzdy	237
Požadavky železnic na státní podpory	241
Závěry	245

Kapitola 7.

**VLIV TECHNICKÉHO POKROKU A AUTOMATIZACE
NA ZAMĚŠTNANOST**

Nezaměstnanost	247
Růst zaměstnanosti	253
Produktivita a zaměstnanost	256
Vzestup počtu neproduktivních pracovníků	261
Přesuny v sociálním postavení výdělečně činných osob	266
Vývoj nových výrobků a nových průmyslových odvětví	269
Pracovní doba a zaměstnanost	271
Technologie a zaměstnanost v uhelném průmyslu	273
Bída v uhelných oblastech	276
Automatizace a zaměstnanost u společnosti AT&T	279
Jak AT&T využívá automatizace	283
Závěry	286

Kapitola 8.

VLIV AUTOMATIZACE NA REÁLNÉ VÝDĚLKY

Nápor automatizace	288
Automatizace a mzdy	293
Výdělky — příklad masného průmyslu	294
Trend vývoje výdělků	300
Automatizace a hmotné podněty	306
Hmotné podněty pro odborné a vedoucí pracovníky	307
Závěry	310

Kapitola 9.

AUTOMATIZACE A ODBOROVÉ ORGANIZACE

Význam odborových organizací ve Spojených státech	312
Třídní spolupráce	313
Bojové odborové organizace	315
„Stávky“ k „uvolnění trhu“	321
Automatizace a síla odborů	323

Perspektivy	327
Odbory a válečná výroba	328
Závěry	333

Kapitola 10.

**VÝVOZ KAPITÁLU, ZAHRANIČNÍ OBCHOD
A ZAHRANIČNÍ POLITIKA**

Nová technika a vývoz kapitálu	335
Automatizace a mezinárodní soutěžení	339
Automatizace a suroviny	341
„Pomoc“ hospodářsky málo vyvinutým zemím	346
Závěry	350

Kapitola 11.

DOSLOV

Nová éra	352
Monopoly a rozklad kapitalistické soustavy	354
Odborové organizace a automatizace	356
Nové investice, hospodářský cyklus a inflace	357
Tempo rozvoje a soutěžení se socialismem	358